

Kemikaliegranskningsfunktionen

Informationsblad juni 2025

Trafikverkets Kemikaliegranskningsfunktion ger ut ett informationsblad ett par gånger om året. Syftet är att sprida nyheter inom kemikalieområdet som berör Trafikverkets verksamheter. Informationsbladet berör nyheter gällande kemiska produkter och farliga ämnen i material och varor.

Ny vägledning om kemikaliehantering

Trafikverket har tagit fram en vägledning för de kemikaliehanteringskrav som finns i TDOK 2010:310. Vägledningens syfte är att tydliggöra för framförallt entreprenörer hur kraven på förvaring och hantering av kemiska produkter ska tillämpas.

Kemikaliehanteringskraven i TDOK 2010:310 omfattar sju punkter, bland annat krav på invallning och krav på att saneringsutrustning ska finnas i arbetsmaskiner.

Vägledningen återfinns digitalt via Trafikverkets [branschwebb](#).

Kommande kriterieförändringar från BASTA

Trafikverkets kriterier för farliga ämnen i material och varor samt i kemiska produkter harmoniserar med kriterierna som tillämpas i BASTA-systemet. BASTAs kriterier kommer att uppdateras den 17 juni 2025 och Trafikverket kommer att börja tillämpa dessa kriterier vid samma tillfälle. Följande

förändringar kommer att tillämpas:

- Kriterie H1.h som gäller farokategori *H362 – effekter på eller via amning* går från grupp C till grupp B.

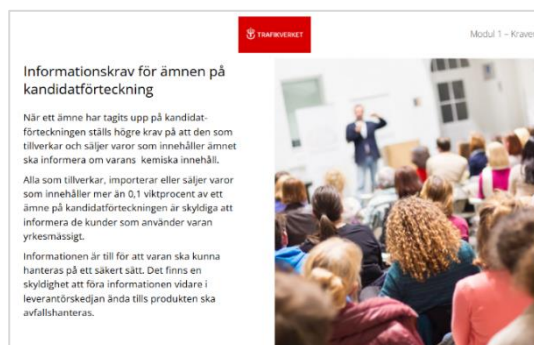
- Kriterie H6 som gäller fluorerade växthusgaser har fått en ny referens med anledning av den nya F-gasförordningen (EU 2024/573)

Dessa förändringar bedöms vara så små att ingen revidering av TDOK 2010:310 *Kemiska produkter - granskningskriterier och krav för Trafikverket* eller TDOK 2012:22 *Material och varor – krav och kriterier avseende innehåll av farliga ämnen* kommer genomföras med anledning av dem. De ändrade kraven kommer ändå att tillämpas i granskningen av kemiska produkter från och med den 17 juni, enligt den skrivelse som finns i TDOK 2010:310 och TDOK 2012:22 om att BASTAs uppdaterade krav tillämpas även om uppdatering av TDOK inte sker samtidigt.

Det är mycket ovanligt att kemiska produkter som används inom Trafikverkets verksamhet är klassade som H362. De produkter i Chemsoft som är granskade till grupp C med anledning av H362 kommer att granskas om till grupp B och de som använder produkten kommer att meddelas.

Uppdaterad materialutbildning

Trafikverket tillhandahåller en digital utbildning om kraven som gäller för farliga ämnen i material och varor. Utbildningen behandlar kraven både utifrån gällande lagstiftning och de regler som gäller specifikt för Trafikverket. De uppdateringar som genomförts rör bland annat det material som tillhandahålls av Inköp och Logistik och hur dessa kan dokumenteras i en separat förteckning som bifogas till materialförteckningen.

Utbildningen finns tillgänglig via [Trafikverksskolan](#).

F-gasförordningen

Under 2024 kom en ny F-gasförordning som, med vissa undantag, tillämpas från och med 11e mars 2024. Förordningen bygger på samma struktur som den tidigare f-gasförordningen men innebär en del nya regler och krav. Den innehåller nya definitioner för en del utrustning som kan påverka krav på läckagekontroll, registerföring och certifiering. Den innehåller också fler ämnen än tidigare, vilket innebär att fler typer av tex. Köldmedier nu omfattas av krav på läckagekontroll, registrering, rapportering, märkning och certifiering. Den uppdaterade F-gasförordningen innebär att ett flertal svenska författningar behöver uppdateras, och Naturvårdsverkets förslag på vilka och hur har varit på remiss hos bland annat Trafikverket, med sista svarsdag 14 februari 2025.

Fakta om F-gas

Fluorerade växthusgaser, även kallat F-gaser, är kemiska ämnen som innehåller grundämnet fluor och ofta kol och väte.

F-gaser som kommer ut i vår atmosfär bidrar starkt till växthuseffekten och därmed den globala uppvärmningen.

F-gaser används framför allt som köldmedium ibland annat kyl- och frysutrustning och för komfortkyla.

Förändringar som kommer att beröra Trafikverket är bland annat att utfasning av vissa typer av kylaggregat innehållande vissa typer av köldmedia (bland annat R410A) påskyndas i och med den nya F-gasförordningen.

Trafikverket kan också komma att påverkas av det försiktighetskrav som finns gällande hantering av skumplast innehållande f-gaser.

Observera att ett flertal av F-gaserna faller för Trafikverkets kriterium.

Läs mer om den nya F-gasförordningen på kemikalieinspektionens hemsida:

[Kort om reglerna om växthusgaser - Kemikalieinspektionen](#)

Ändringar i CLP-förordningen (ATP 21)

CLP (Classification, Labeling, Packaging) är den EU-förordning som reglerar hur kemiska ämnen och blandningar ska klassificeras och märkas. Det är CLP som anger hur säkerhetsdatablad ska utformas, hur märkning ska se ut och vilka faror som ska anges.

I Bilaga VI finns ämnen och ämnesgrupper med så kallad harmoniserad klassificering. Det innebär att det för dessa ämnen är bestämt hur de ska vara klassificerade. EU-kommissionen beslutar regelbundet om att ändra eller lägga till ämnen i bilagan. Detta genomförs via tekniska anpassningar som kallas ATP (Adaptation to Technincal Progress).

Närmast kommande ändring utgörs av [ATP 21](#) som träder i kraft den 1 september 2025. Drygt 50 kemiska ämnen får därigenom en ny eller ändrad harmoniserad klassificering.

Tillverkare och leverantörer av kemiska produkter behöver se över sina säkerhetsdatablad (SDB) och eventuellt uppdatera klassificering av produkter som innehåller någon av de ämnen som har fått en ny eller ändrad harmoniserad klassificering

För Trafikverkets del ger dessa tillkommande ATP:er en mer indirekt effekt. Vid inköp av en kemisk produkt för yrkesmässigt bruk ska ett aktuellt SDB lämnas till köparen. Detta lämnas sedan in för granskning i Chemsoft och först därefter kan det generera att en produkt får ett annat granskningsutlåtande. I normalfallet sker inga omgranskningar av produkter som redan finns i Chemsoft till följd av nya ATP:er. I praktiken innebär det att produkter i Chemsoft kan hamna i andra grupper när ett uppdaterat säkerhetsdatablad lämnas in.

Arbetsmiljöverkets föreskrifter är uppdaterade

I föregående [informationsblad](#) som publicerades i november 2024 framgick det att Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS) skulle uppdateras in en ny regelstruktur vid årsskiftet 2024/2025.

I TDOK för Kemiska produkter och för Material och varor refereras det på olika ställen till de av Arbetsmiljöverkets föreskrifter som rör kemiska ämnen ur arbetsmiljösynpunkt. Dessa TDOK:ar kommer att uppdateras med referenser till nya AFS:ar som rör kemikalier vid nästa revidering, men i nuläget finns fortfarande äldre referenser.

Mer information om den nya regelstrukturen finns på [Arbetsmiljöverkets hemsida](#).

REACH - Kandidatförteckningen

Kandidatförteckningen uppdaterades i januari 2025 med totalt fem nya ämnen:

- Reaction mass of: triphenylthio-phosphate EG: 421-820-9 CAS: 192268-65-8
and tertiary butylated phenyl derivatives

• Perfluamine	EG: 206-420-2	CAS: 338-83-0
• Octamethyltrisiloxane	EG: 203-497-4	CAS: 203-497-4
• O,O,O-triphenyl phosphorothioate	EG: 209-909-9	CAS: 209-909-9
• 6-[(C10-C13)-alkyl-(branched, unsaturated)-2,5-dioxopyrrolidin-1-yl]hexanoic acid	EG: 701-118-1	CAS: 701-118-1

Genomförd omgranskning

Det finns sex produkter granskade i Trafikverkets kemikaliehanteringssystem Chemsoft som innehåller ämnet *O,O,O-triphenyl phosphorothioate*. Fem av dessa har granskats om till grupp C då de innehåller en halt som överstiger haltgränsen för kriterie H3.a i TDOK 2010:310. Alla som berörts av omgranskningen, dvs säga de som antingen lämnat in produkten för granskning eller som har kopplat den till en projektmapp, har informerats via e-post.

Kandidatförteckningen

Totalt finns nu 247 ämnen upptagna på kandidatförteckningen.

Förteckningen består av s.k. SVHC-ämnen, ämnen som har särskilt farliga egenskaper och är föremål för framtida tillståndsplikt.

Det finns inga produkter i Chemsoft som innehåller något av de övriga ämnen som tillkommit på kandidatförteckningen.

Kandidatförteckningen uppdateras normalt varje halvår och finns tillgänglig på ECHA:s [hemsida](#).

Glad sommar önskar vi på Kemikaliegranskningsfunktionen!

Trafikverkets Kemikaliegranskningsfunktion

E-mail:
granskningsfunktionen@trafikverket.se

Hemsida:
www.trafikverket.se/kemikaliehantering
www.trafikverket.se/materialkrav

Trafikverkets kontaktcenter:
Tel: 0771-921 921

Sakkunnig Farliga ämnen och Giftrik miljö

Lina Ejenstam, e-mail: lina.ejenstam@trafikverket.se

Utredare Material och Kemiska produkter

Svetlana Grebenshchikova, e-mail: svetlana.grebenshchikova@trafikverket.se

Karin Grip, e-mail: karin.grip@trafikverket.se

Isabelle Brobeck, e-mail: isabelle.brobeck@trafikverket.se